

MEDLEMSVANDRING I IDRÆTSFORENINGER

Undersøgelse af omfanget af medlemsvandring i
idrætsforeninger i Tårnby og Københavns Kommune

Notat / Februar 2021

Aline van Bedaf & Peter Forsberg

Idrættens
Analyseinstitut

MEDLEMSVANDRING I IDRÆTSFORENINGER

Titel

Medlemsvandring i idrætsforeninger

Forfatter

Aline van Bedaf og Peter Forsberg

Rekvirent

Tårnby Kommune og Københavns Kommune

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Getty Images

Udgave

1. udgave, Aarhus, februar 2021

Pris

Rapporten kan downloades gratis i vidensbanken på www.idan.dk

ISBN

978-87-93784-36-9 (pdf)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Frederiksgade 78B, 2.

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	6
1. Metode, datagrundlag og repræsentativitet.....	7
2. Borgernes vandring til idrætsforeninger - resultater	9
2.1 Tårnby Kommune.....	9
2.2 Københavns Kommune.....	11
3. Opsummering og afslutning	14
Litteratur	15
Appendiks.....	16

Indledning

Mange borgere i de storkøbenhavnske kommuner er aktive i deres fritid med idræt, sport og motion. Det sker for en dels vedkommende som medlem af en idrætsforening, som modtager støtte fra den kommune, som foreningen hører hjemme i. Støtten varierer mellem kommunerne og indbefatter typisk medlemstilskud til medlemmer under 25 år og støtte til foreningers brug af idrætsfaciliteter.

De storkøbenhavnske kommuner er geografisk små, og mange borgere bevæger sig i dagligdagen ind og ud af kommunerne. Det gælder også på idrætsområdet, hvor borgere kan være medlem af en forening i en nabokommune. Undersøgelser i Frederiksberg og Tårnby Kommuner har således vist, at en stor del af medlemmerne i idrætsforeningerne i de to kommuner har bopæl i andre kommuner (Idrættens Analyseinstitut, 2016 & Idrættens Analyseinstitut, 2020). I hverken Tårnby eller Frederiksberg Kommune skeles der til medlemssammensætningen i idrætsforeningerne i forhold til bopæl, når kommunal støtte beviliges.

Tårnby og Københavns Kommuner har bedt Idrættens Analyseinstitut om at gennemføre en undersøgelse, som kortlægger borgernes vandring til idrætsforeninger på tværs af de to kommuner. Baggrunden herfor er et ønske fra kommunerne om at inddrage faktuel viden om borgernes vandring på tværs af kommunegrænser i tværkommunale drøftelser om samarbejdsmuligheder på idræts- og facilitetsområdet. Denne undersøgelse kortlægger derfor medlemssammensætningen i foreninger i Tårnby og Københavns Kommuner¹ med særligt fokus på medlemmernes bopælskommune.

Undersøgelsen er delt i tre afsnit. Efter indledningen følger en kort beskrivelse af metode, datagrundlag og repræsentativitet. Herefter følger et afsnit, som fokuserer på de to kommuner. Til slut summeres resultaterne fra undersøgelsen op.

¹ I Københavns Kommune er fokus på de bydele, som støder op til Tårnby Kommune. Det er Amager Øst, Amager Vest og Christianshavn. Betegnelsen 'Københavns Kommune' anvendes i undersøgelsen som en betegnelse for disse bydele, medmindre andet er eksplicit nævnt.

1. Metode, datagrundlag og repræsentativitet

Undersøgelsen undersøger medlemsvandring på tværs af kommunegrænser i Tårnby og Københavns Kommuner. Fokus er alene på idrætsforeninger og ikke andre folkeoplysende foreninger.

Efter dialog med Tårnby og Københavns Kommuner er det besluttet at inkludere alle idrætsforeninger i Tårnby Kommune, mens idrætsforeninger fra bydelene Amager Vest, Amager Øst og Christianshavn² er inddraget i Københavns Kommune. På den baggrund er antallet af potentielle foreninger i undersøgelsen 73 i Tårnby Kommune, mens antallet er 141 i Københavns Kommune.

I undersøgelsen er fokus på at indsamle data om foreningernes medlemssammensætning i forhold til alder og bopælskommune. Konkret har fokus været på antallet af medlemmer over og under 25 år samt antal medlemmer bosat i Tårnby Kommune, Københavns Kommune, Dragør Kommune, Frederiksberg Kommune, Hvidovre Kommune eller en anden kommune.

Dataindsamlingsmetode

Data er blevet indsamlet via to metoder, som kort er beskrevet herunder:

- For det første er data indsamlet via kommunale registre, som har haft oplysninger om medlemmernes alder og bopæl. Denne metode har alene været anvendt i Tårnby Kommune, og hovedparten af data om foreninger i Tårnby Kommune er tilvejebragt via denne metode³. Når metoden ikke har været brugt i Københavns Kommune, skyldes det, at man i Københavns Kommune ikke beder om oplysninger om antal af medlemmer og bopælskommune i forbindelse med ansøgning om tilskud/lokaler.
- For det andet er data blevet indsamlet via udsendelse af elektroniske spørgeskemaer til foreninger. Denne metode er anvendt over for de foreninger i Tårnby Kommune, som ikke har indberettet data til kommunen, samt alle foreninger i Københavns Kommune. Dataindsamlingen via spørgeskemaer er foretaget fra 13. november 2020 til 22. januar 2021. Undervejs i dataindsamlingsperioden er der iværksat en række procedurer for at højne svarprocenten. Foreninger, som ikke svarede på det første invitation, modtog en rykker via mail. Foreninger, der ikke svarede på rykkeren, blev ringet op af Idan og opfordret til at svare. Endelig har Københavns Kommune og Idan foretaget endnu et opkald til udvalgte foreninger (med mange medlemmer).

² Idrætsforeninger er hjemmehørende i disse bydele, såfremt de modtager lokaletilskud til en facilitet beliggende i en af bydelene og/eller har en haltid/banetid i en af bydelene.

³ Oplysningerne indsamles i forbindelse med den årlige ansøgning om tilskud/lokaler. Data stammer fra den seneste opgørelse, som blev foretaget i efteråret 2020.

Datagrundlag og repræsentativitet

Der er stor forskel på, hvor stor en andel af det samlede antal foreninger i de to kommuner undersøgelsen bygger på. I Tårnby Kommune bygger undersøgelsen på information fra 71 af de i alt 73 foreninger (97 pct.), mens undersøgelsen i Københavns Kommune bygger på data fra 57 af 141 foreninger (40 pct.). Undersøgelsen i Tårnby bygger dermed på informationer fra stort set alle foreninger, mens den bygger på under hver anden i Københavns Kommune.

Undersøgelsen er altså repræsentativ i forhold til Tårnby Kommune, mens det ikke på samme måde er tilfældet for undersøgelsen af foreningsmedlemmerne i Københavns Kommune. Her giver notatet som nævnt blot indblik i medlemssammensætningen i 40 pct. af idrætsforeningerne i de tre bydele. Det er desværre ikke muligt at angive, i hvilket omfang de inkluderede foreninger er repræsentative. Det skyldes blandt andet, at det ikke har været muligt at indsamle oplysninger om antal medlemmer i 33 af de idrætsforeninger, der ikke har besvaret spørgeskemaet.

På den baggrund giver notatet et præcist billede af forholdene i Tårnby Kommune, herunder antallet af medlemmer i idrætsforeninger i Tårnby Kommune, som har bopæl i Københavns Kommune, mens forholdene beskrevet for Københavns Kommune blot tegner et billede af de foreninger, der har deltaget i undersøgelsen.

2. Borgernes vandring til idrætsforeninger – resultater

I det følgende fremlægges resultaterne af undersøgelsen. Først følger et afsnit, som fokuserer på Tårnby Kommune, og derefter et afsnit med fokus på Københavns Kommune. Når data afrapporteres særskilt, skyldes det, at fokus er på at fremlægge data set fra den enkelte kommunes perspektiv.

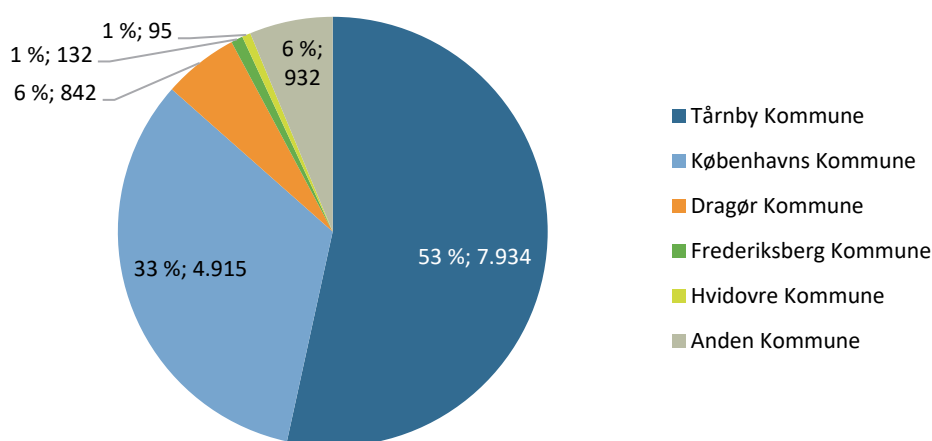
Desuden er der forskel på de to kommuner og undersøgelserne af dem på en række væsentlige punkter. Undersøgelsen i Tårnby Kommune er baseret på hele kommunen, og der er svar fra stort set alle foreninger, mens undersøgelsen i Københavns Kommune er baseret på tre bydele, og der er svar fra knap halvdelen af foreningerne. Dertil kommer den store forskel på indbyggertal i de to kommuner. Der bor mere end ti gange så mange borgere i Københavns Kommune som i Tårnby Kommune. Tilsammen gør disse forhold, at data fra Tårnby og Københavns Kommune ikke direkte kan sammenlignes.

Tårnby Kommune

Undersøgelsen i Tårnby Kommune baserer sig på data fra stort set alle idrætsforeninger (71 ud af 73), som tilsammen har 14.836 medlemmer.

Lidt flere end halvdelen (53 pct.) af medlemmerne i de 71 idrætsforeninger i Tårnby Kommune har bopælsadresse i Tårnby Kommune, mens 47 pct. har bopæl i en anden kommune (se figur 1). Den største andel af medlemmer fra andre kommuner har bopælsadresse i Københavns kommune, og i alt kommer hvert tredje foreningsmedlem i Tårnby (33 pct.) fra Københavns Kommune. Hver syvende kommer fra en anden kommune end Københavns Kommune, hvilket dækker over Hvidovre, Frederiksberg og Dragør Kommune samt øvrige kommuner.

Figur 1: Medlemsfordeling på tværs af bopælskommuner (pct.)

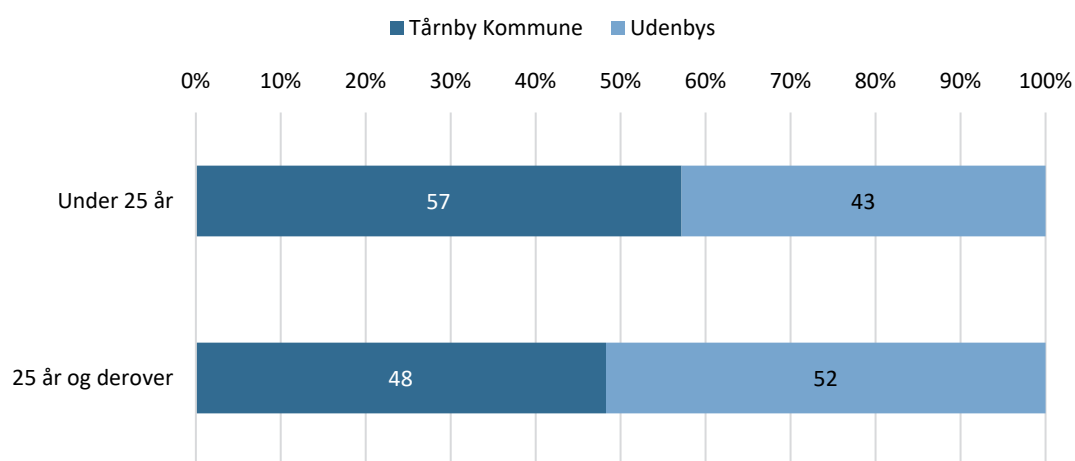

Figuren viser antallet af foreningsmedlemmer i Tårnby Kommune opdelt efter bopælskommune i absolutte tal og procenttal (n=71).

Ser man på de enkelte foreninger, så gælder det, at 36 af de 71 foreninger (51 pct.) har en majoritet af medlemmer fra Tårnby Kommune, mens resten overvejende består af medlemmer fra andre kommuner.

Dykker man ned i medlemssammensætningen på tværs af aldersgrupper, viser undersøgelsen, at det særligt er blandt voksne over 25 år, at der er mange medlemmer fra andre kommuner. Lidt mere end hvert andet voksne medlem (52 pct.) i idrætsforeninger i Tårnby Kommune kommer fra en anden kommune end Tårnby. Blandt børn og unge under 25 år er der omvendt flere (57 pct.), som kommer fra Tårnby Kommune. Det er ikke muligt at se på andelen af medlemmer specifikt fra Københavns Kommune opdelt på medlemmer over/under 25 år.

Figur 2: Medlemsfordeling på tværs af aldersgrupper og bopæl (pct.)

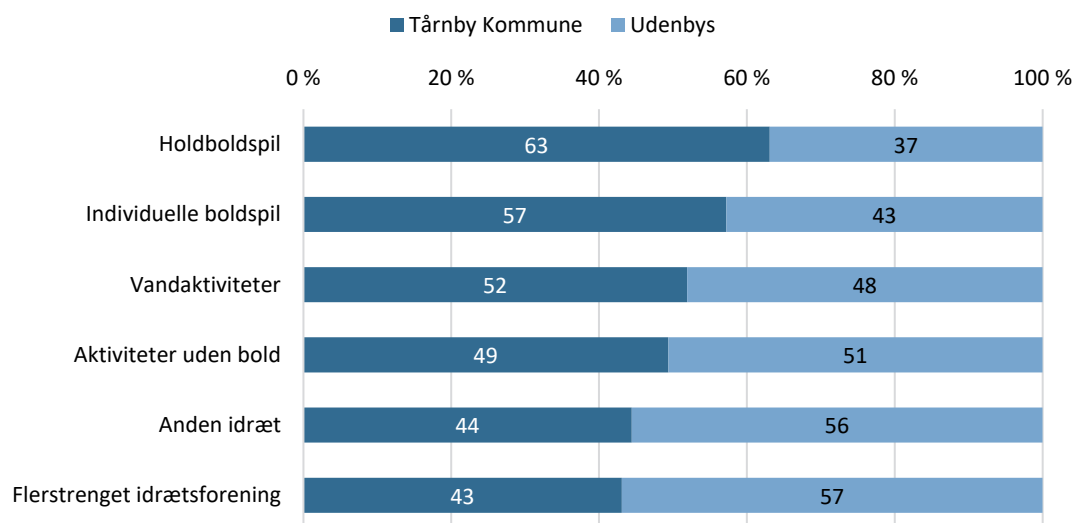

Figuren viser antallet af foreningsmedlemmer i Tårnby Kommune opdelt efter aldersgrupper og bopæl (n=71).

Undersøgelsen giver også mulighed for at se på medlemssammensætningen på tværs af aktivitetstyper. Det er gjort med udgangspunkt i den aktivitet, som foreningen primært tilbyder. Figur 3 viser dette med afsæt i en række overordnede aktivitetskategorier. Inddelingen af idrætter og kategorier kan ses i appendiks.

Figuren er baseret på den samlede medlemssammensætning og viser, at det særligt er i holdboldspil og individuelle boldspil, at medlemmer fra Tårnby Kommune udgør en majoritet, mens medlemmer fra Tårnby Kommune især er i undertal i foreninger, som tilbyder en anden idræt eller er en flerstrengt forening.

Figur 3: Andel af udenbys medlemmer på tværs af aktivitetstyper (pct.)

Figuren viser andelen af udenbys medlemmer opdelt efter aktivitetstyper (n=71). Opdelingen af idrætter i aktivitetstyper kan findes i bilag.

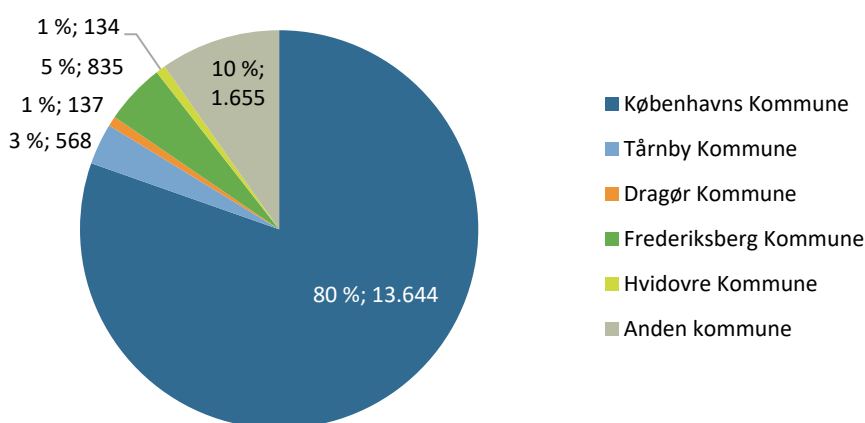
En af årsagerne til, at holdboldspil har et overtal af medlemmer fra Tårnby Kommune, er, at disse foreninger har forholdsvis mange medlemmer under 25 år. Blandt medlemmer under 25 år er der – jf. figur 2 – et overtal af medlemmer fra Tårnby Kommune. Dette gælder dog ikke de individuelle boldspil, da hovedparten af medlemmer i disse foreninger er 25 år og derover.

Københavns Kommune

Undersøgelsen i Københavns Kommune baserer sig på data fra foreninger i tre bydele. I bydelene findes der i alt 141 idrætsforeninger, og undersøgelsen er baseret på data fra 57 af foreningerne. De 57 foreninger har i alt 16.973 medlemmer.

Hovedparten af medlemmerne (80 pct.) i de 57 foreninger har bopælsadresse i Københavns Kommune, og det er således kun hvert femte medlem (20 pct.), som har bopæl i en anden kommune. Samlet set kommer 3 pct. af medlemmerne fra Tårnby Kommune, mens 17 pct. kommer fra andre kommuner (end Tårnby eller København).

Figur 4: Medlemsfordeling på tværs af bopælskommuner (pct.)

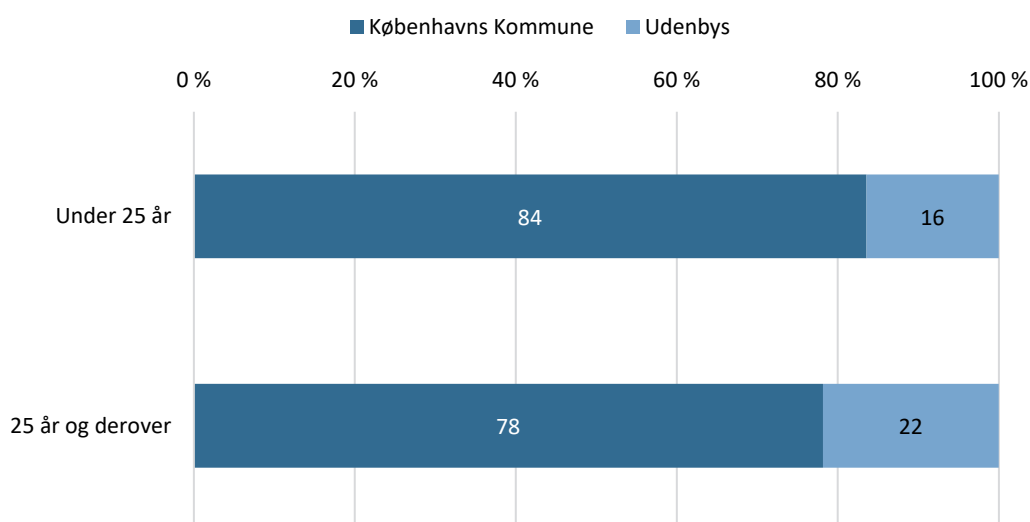

Figuren viser antallet af medlemmer i de 57 foreninger i Københavns Kommune opdelt efter bopælskommune i absolutte tal og procenttal (n=57).

Det er få københavnske foreninger (seks foreninger) i undersøgelsen, hvor antallet af medlemmer fra andre kommuner overgår antallet af medlemmer fra Københavns Kommune.

Når man deler medlemstallene op på aldersgrupper, viser det sig, at andelen af medlemmer fra andre kommuner er mest udbredt blandt voksne over 25 år. Hver femte voksenmedlem i foreningerne er fra en anden kommune. Blandt børn og unge under 25 år er der færre medlemmer fra andre kommuner, og her udgør københavnernes 84 pct. af medlemmerne.

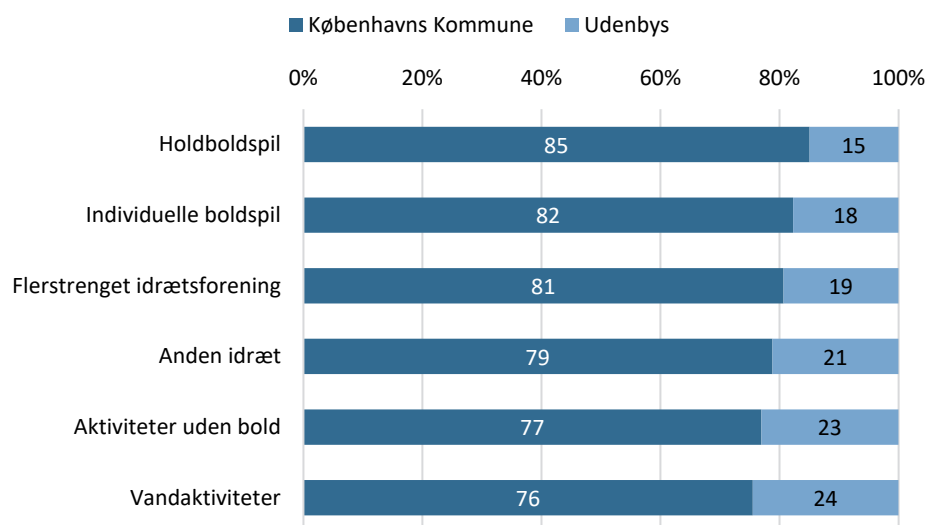
Figur 5: Medlemsfordeling på tværs af aldersgrupper og bopæl (pct.)

Figuren viser antallet af medlemmer i de 57 foreninger i Københavns Kommune opdelt efter aldersgrupper og bopæl (n=57).

På tværs af aktivitetstyper viser undersøgelsen, at københavnernes især er i overtal i holdboldspilsforeningerne, mens medlemmer fra andre kommuner fylder mest i foreninger med aktiviteter uden bold og vandaktiviteter.

Figur 6: Andel af udenbys medlemmer på tværs af aktivitetstyper (pct.)

Figuren viser andelen af udenbys medlemmer opdelt efter aktivitetstyper (n=57). Opdelingen af idrætter i aktivitetstyper kan findes i bilag.

3. Opsummering og afslutning

Formålet med dette notat har været at undersøge medlemssammensætningen i foreninger i Tårnby og Københavns Kommune. Notatet inkluderer alle foreninger i Tårnby Kommune, mens fokus i Københavns Kommune er på foreninger i bydelene Amager Øst, Amager Vest og Christianshavn.

Undersøgelsen er baseret på data fra stort set alle foreninger i Tårnby Kommune, mens der er data fra lige under halvdelen af foreningerne i Københavns Kommune. Notatet tegner derfor et præcist billede af forholdene i Tårnby Kommune, mens det i forhold til Københavns Kommune giver indsigt i forholdene i knap halvdelen af foreningerne. Det er desværre ikke muligt at angive, i hvilket omfang de inkluderede foreninger repræsenterer alle foreninger i de tre bydele.

I notatet er data rapporteret særskilt, fordi der er stor forskel på de to kommuner. Der bor mange flere borgere i Københavns Kommune end i Tårnby Kommune og en lille transport af københavnere ind i Tårnby foreninger vil procentuelt fylde meget, mens det knap vil kunne registreres den anden vej.

Med det in mente viser undersøgelsen, at knap halvdelen af medlemmerne i idrætsforeninger i Tårnby Kommune er bosat i andre kommuner. Specifikt viser undersøgelsen, at 53 pct. af medlemmerne i idrætsforeningerne i Tårnby Kommune har bopæl i Tårnby Kommune, mens 33 pct. har bopæl i Københavns Kommune. Færre (13 pct.) har bopæl i andre kommuner. I Københavns Kommune kommer hovedparten af medlemmerne i de delta-gende foreninger fra Københavns Kommune. Specifikt viser undersøgelsen, at 80 pct. kommer fra Københavns Kommune, mens 3 pct. kommer fra Tårnby Kommune og 17 pct. kommer fra andre kommuner.

Litteratur

DGI Storkøbenhavn. (2018). *State og the City - Hvordan udvikler vi idrætten i hovedstaden?* København: DGI Storkøbenhavn.

DIF, DGI og Firmaidrætten. (1. december 2020). *Centralt ForeningsRegister*. Hentet fra Centralt ForeningsRegister: <https://medlemstal.dk/>

Facilitetsdatabasen.dk. (19. januar 2021). Hentet fra <https://facilitetsdatabasen.dk/>

Idrættens Analyseinstitut. (2016). *Danskernes motions- og sportsvaner 2016*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Idrættens Analyseinstitut. (2016). *Fremtidens idrætsfaciliteter i Frederiksberg Kommune*. København: Idrættens Analyseinstitut.

Idrættens Analyseinstitut (2020). *Idrætten i Tårnby Kommune*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Appendiks

Tabel A1: Opdelingen af idrætter i aktivitetstyper

Idræt	Type
Amerikansk fodbold	Holdboldspil
Atletik	Aktiviteter uden bold
Badminton	Individuelle boldspil
Baseball	Holdboldspil
Basketball	Holdboldspil
Billiard	Individuelle boldspil
Bordtennis	Individuelle boldspil
Bowling	Individuelle boldspil
Cheerleading	Aktiviteter uden bold
Cricket	Holdboldspil
Curling	Anden idræt
Cykling	Aktiviteter uden bold
Dans	Aktiviteter uden bold
Dart	Anden idræt
Dykning	Vandaktiviteter
Flerstrengt idrætsforening	Flerstrengt idrætsforening
Floorball	Holdboldspil
Fodbold	Holdboldspil
Fodtennis	Individuelle boldspil
Frisbee	Holdboldspil
Futsal	Holdboldspil
Gadeidræt	Anden idræt
Gaelic football	Holdboldspil
Gymnastik	Aktiviteter uden bold
Gåture/gang	Aktiviteter uden bold
Hockey	Holdboldspil
Hundesport	Aktiviteter uden bold
Håndbold	Holdboldspil
Ishockey	Holdboldspil
Kajak	Vandaktiviteter
Kampsport	Aktiviteter uden bold
Klatring	Aktiviteter uden bold
Livredning	Vandaktiviteter
Motocross	Aktiviteter uden bold
Orienteringsløb	Aktiviteter uden bold
Paintball	Anden idræt
Petanque	Individuelle boldspil
Ridning	Aktiviteter uden bold

Roller derby	Aktiviteter uden bold
Roning	Vandaktiviteter
Rugby	Holdboldspil
Sejlads	Vandaktiviteter
Skak	Anden idræt
Skateboard	Anden idræt
Skydning	Anden idræt
Skøjteløb	Anden idræt
Softball	Holdboldspil
Spikeball	Holdboldspil
Styrkeløftning	Aktiviteter uden bold
Svømning	Vandaktiviteter
Tennis	Individuelle boldspil
Trampolin	Aktiviteter uden bold
Triatlon	Aktiviteter uden bold
UV Rugby	Vandaktiviteter
Vinterbadning	Vandaktiviteter
Volleyball	Holdboldspil
Yoga	Aktiviteter uden bold

Tabel A2: Andel af udenbys medlemmer på tværs af idrætter – Tårnby Kommune

	Total antal medlemmer	Medlemmer fra Tårnby Kommune (pct.)	Medlemmer fra Københavns Kommune (pct.)	Antal foreninger
Yoga	13	92	0	1
Styrkeløftning	164	87	4	1
Fodbold	2.520	74	20	4
Petanque	105	74	19	1
Atletik	617	70	25	2
Håndbold	258	66	22	1
Badminton	877	63	25	3
Kampsport	427	63	26	7
Cricket	8	63	25	1
Cheerleading	113	60	24	1
Rugby	290	58	37	1
Roning	83	58	20	1
Dart	42	57	33	1
Billard	33	55	27	1
Tennis	417	53	28	2
Softball	95	52	28	1
Skydning	400	52	21	4
Gymnastik	1.304	50	44	5
Svømning	2.412	49	46	2
Skøjte	117	46	43	1
Bordtennis	241	45	43	3
Bowling	144	44	19	2
Skak	16	44	44	1
Gåture	131	44	31	1
Kajak	361	43	43	3
Flerstregnet	325	43	51	3
Dans	203	42	26	5
Ridning	1.114	42	40	4
Ishockey	272	38	43	1
Hundesport	257	37	49	1
Basketball	556	37	34	1
Amerikansk fodbold	106	26	50	1
Volleyball	31	26	71	1
Curling	307	26	16	1
Cykling	395	23	24	1
Orienteringsløb	98	20	58	1

Tabel A3: Andel af udenbys medlemmer på tværs af idrætter – Københavns Kommune

	Total antal medlemmer	Medlemmer fra Københavns Kommune (pct.)	Medlemmer fra Tårnby Kommune (pct.)	Antal foreninger
Basketball	370	94	0	2
Dans	778	93	0	1
Fodtennis	51	90	0	1
Fodbold	2.832	87	4	11
Volleyball	322	86	9	3
Håndbold	725	85	10	4
Kampsport	970	84	8	7
Badminton	1.034	82	3	3
Flerstregen	4.655	81	1	7
Dannelse	118	79	0	1
Sejlads	1.073	78	6	1
Roning og kajak	734	77	6	3
Klatring	1.777	75	2	1
Dykning	58	69	10	1
Ishockey	392	68	4	2
Åbent vand	472	67	6	1
Hockey	35	63	6	2
Gymnastik	401	61	6	4
American football	33	42	33	1
Motocross	143	19	0	1

